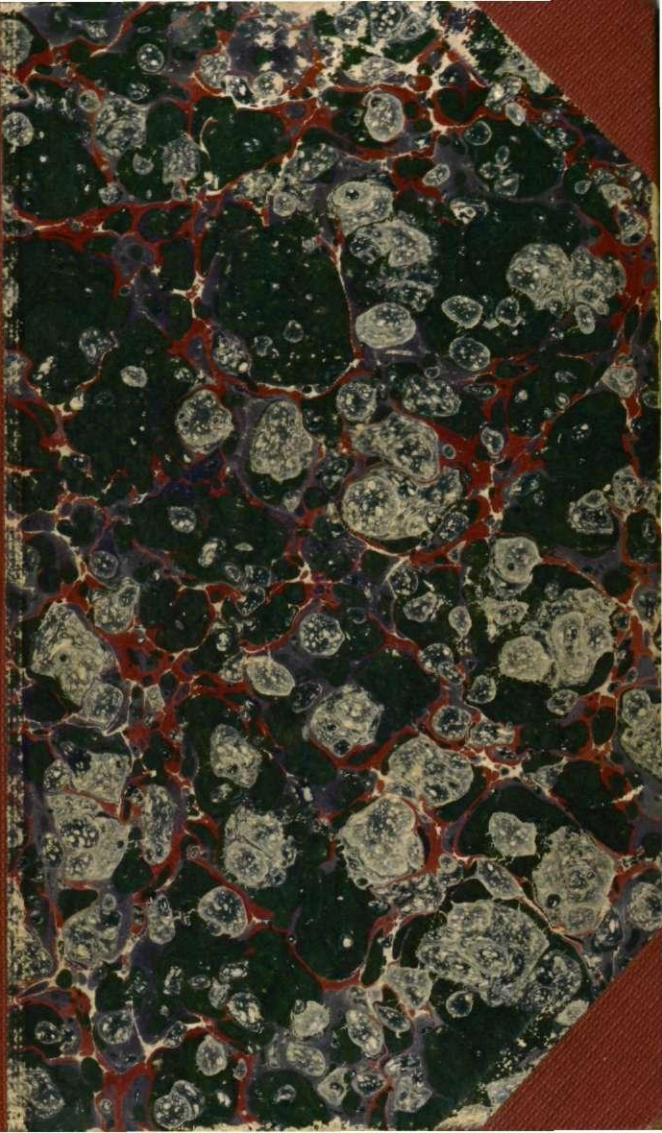
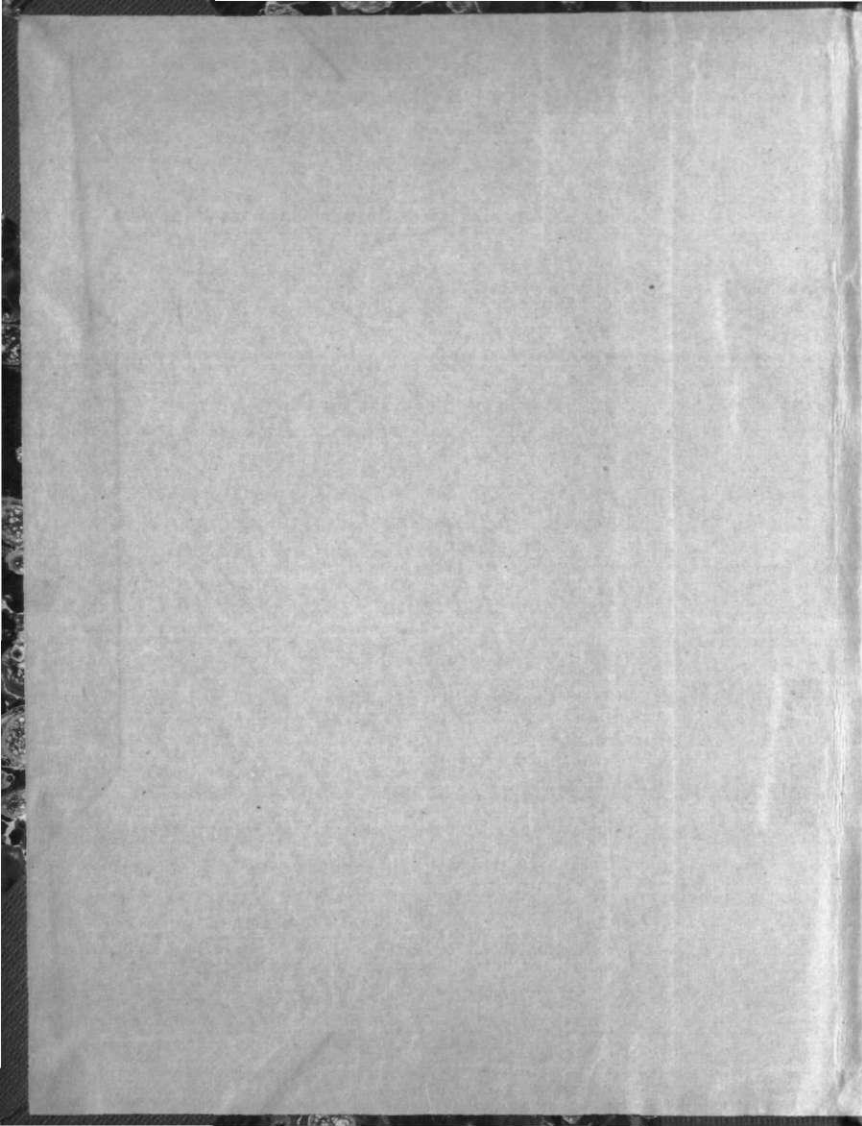

II
B25960
L

II.
B 25960.
P

Slovenske
glediščine igre.

Na svetlo dal

Dr. Janez Bleiweis.

Prvi vezek :

„Zupanova Micika.“

2596. II B. 3 f

— Richter Joseph —

Županova Micika.

Kratkočasna igra s petjem

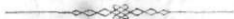
v dveh aktih.

Po Linhartovi

v Ljubljani prvokrat leta 1790. igrani

PREDELAL

Dr. Janez Bleiweis.

V LJUBLJANI.

Natisnil Jožef Blaznik.

1864.

Osebe:

Jaka, župan.

Mieika, njegova hči.

Anže, Micikin ženin.

Podgorska, mlada vdova.

Süssheim.

Windberg, njegov prijatelj.

Glažek, pokoten pisatelj.

Štirje kmetiški fantje.

Igrališče na kmetih.

030007320

Založil dr. Janez Bleiweis.

I. akt.

Prvi prizor.

Vrt pred županovo hišo. Na eni strani vidi se gozdek, na drugi polje.

Jaka, Micika.

Jaka (peljaje Miciko za roko iz hiše). Ljubeznjiva Micika, povej mi vendar, zakaj neki nočeš Anžeta? Ali ni zal fant? ali nima lepe hiše, lepih njiv, živinico pa tako, da se človeku srce smeja, kadar jo vidi?

Micika. Ljubi oče! povejte mi pa zdaj tudi Vi, zakaj pa Vi ne marate kislega vina?

Jaka. To ti je čudno vprašanje! Lej je modri-janke! zato — ker mi ne diši.

Micika. Dobro! Jez tudi nemaram za Anžeta, zato — ker se mi ne dopada.

Jaka. Lejte je, zvite glavice, kako me je zopet izplačala. Al čaki! Zdaj te pa dalje vprašam: Zakaj ti pa Anže ni všeč? Povej!

Micika (premišljevaje.) Zato, zato — — — (hitro)
ker mi ni všeč.

Jaka. Imaš pa le zopet prav! Dekle! zares, ti imaš
več pameti, kakor oče tvoj! Ne bom te več
prašal. Al vendar, *Micika*, pomisli, Anže je
zal fant! Daj, stori mi to veselje; vzemi ga.

Micika (nevoljna.) Če ga pa nočem, kaj me neki
silite!

Jaka. Pa stori, da ga boš hotla.

Micika. Ni mogoče!

Jaka. Lahko, ako le hočeš.

Micika. Da bi Anže le tak hrust ne bil — on je
tako grob.

Jaka. Kaj! grob? — — — Kaj pa ti je storil?
govori *Micika*! — — — Da te vendar! — grob
praviš? Tega še nisem slišal o Anžetu.

Micika. Da — prav grob je! Pri plesu me okoli
pasa prime, da mi rébra pokajo; kadar pa
narazen greva, mi roko stisne, da dolgo ne
morem prsta ganiti.

Jaka. *Micika*, lej! kako krivo ga sodiš! — To
dela v njem le sila ljubezni —

Micika (nadaljevaje.) Nikdar nikoli mi nič lepega
ne pové —

Jaka. Kaj pa češ zopet s tem reči?

Micika. Kaj neki? Nikdar mi ne reče, da na
mojih licih rožice cvetó — —

Jaka. Rožice? — Kakošne neki? Na vrtu pač

in na polji cvetó rožice; na licu pa tudi jez še nikdar nikoli nisem vidil rož.

Micika (nadaljevaje.) Ne reče mi, da Kupido v mojih očeh sedi in va-nj strela — —

Jaka (se čudi.) Kopito v tvojih očéh! *Micika!* kako pa pride kopito v tvoje oči?

Micika. Ne reče mi, da mi je obraz jasen kakor nebo, — moj život raven kakor jelka — —

Jaka. *Micika!* — kaj vse to ti hočeš biti?

Micika. Da pojem kakor tičica — in sto družih reči. Od vsega tega mi nič ne pove. Kako tedaj se mi more dopasti.

Jaka. *Micika!* če bi te ne poznal, da si moja hči in da si zdrave pameti, mislil bi danes, da te luna trka. Strela naj me udari, če sem kadaj tvoji rajni materi kaj tacega rekel, — pa vender sem jo presrčno rad imel. Pa se vé, da v 30 letih se je že marsikaj spremenilo na svetu! Če se čas le še ene leta tako suče, kakor zdaj, bo kmali sveta konec. Lukamatija vozi ljudi od kraja v kraj, kakor da bi jih bil ukradel, — ~~têle — têle~~ — ne vem že kakošno ~~têle~~ po dratu nosi sem ter tje pisma kakor blisk — kozjo luč ali gazno svečavo, kakor ji v mestu pravijo — bomo že kmali tudi na kmete dobili, — lahko tedaj, da so tudi v ljubezni celó nove šege. Se vé, da to moraš ti bolje vediti, kakor jez, ker Novice

bereš. Vendar Micika! grozno veselje bi mi vendar naredila, če vzameš Anžeta! Lej! moji lasje že sivi prihajajo. Bog vé, kako dolgo še živim. Jez bi te rad preskrbljeno vidil. — (jo boža.) Bodi pametna! Vzemi Anžeta! Daj! vzemi ga! (se pomisli) — Al kmali bi bil pozabil, da imam še na polje pogledati! Solnce bo skoraj za gorami — iti moram. — Ta čas pa mi prinesi kozarec vina gori. —

Micika. Že prav, oče! že prav!

Jaka. Tistega pri zidu, veš! (odide na strani proti polji.)

Micika. Že prav, oče! že prav! (gleda za njim.)

Drugi prizor.

Micika sama.

Micika. Anže! Anže! pa zmiraj le — Anže, kakor da bi družega ne bilo na svetu! Oče so že pozabili, kaj je ljubezen?

Prava ljubezen
Gotova bolezen —
Hudo je ranjeno
Tako srce!

Padar in dohtar
Zastonj se potita,

Nič ne pomagajo
Zdravila le-te.

Ljubi pa pride,
Milo objame — —
Brž je spet zdravo
Bolno srce!

To pesmico so rajnca stara mati večkrat peli, pa skrivej, se ve da, kadar so bili sami in pa dobre volje. In (zdihovaje) — — skor bi rekla, da so prav imeli — stara mati. Bog jim daj dobro! Saj bi Anžeta rada ljubila, da bi le môgla! (Vzame prstan iz nedrija in ga zaljubljeno ogleduje.) — Zakaj pa tebe tako rada imam, predragi moj Ljubomir! Tukaj ni treba, da bi mi oče rekli: (očeta v besedi posnemaje.) „Micika, ljubi ga! vzemi ga! — lej, moji lasje so že sivi — — (vsa vesela.) Danes, ljubi oče, še danes, in če treba, zdaj pri tej priči. — — — Pa si tudi yes drug fant — lep, ljubeznjiv, in zraven še žlahen gospod — in jez (ponosno), jez bom potem tudi žlahna gospá. — Oh, kako bo to lepo slišati! — „Anžetova žena“ — fej! (se strese) po nobeni ceni! — O Ljubomir — kje si pač tako dolgo, da te ni! Pridi, pridi! srček moj!

Tretji prizor.

Podgorska (pride od strani gozdka.) **Micika.**

Podgorska (tiho stopa, da je Micika ne vidi, in ogleduje kraj.) To tedaj je tista hiša — — — dekle tukaj? Morebiti je prav županova Micika? — Kako je zamišljena! (stopi počasi za Miciko).

Micika (sama za-se.) Ob osmih, si rekel, da prideš? ob osmih? Ah, (zdihovaje) kako strašno počasi ure tekó! — Če pa ne pride? Solnce že zahaja — (okoli pogleda, zagleda Podgorsko, zaupije; prstan ji pade z rok.)

Podgorska (prstan hitro pobere.) Ljubka! kaj si se tako ustrašila? Saj pride; ob osmih pride — — Oj kako lep prstan ti je to! — (na stran.) O ti nesramni človek!

Micika. Dajte mi ga nazaj! Kaj je vam mar za ta prstan!

Podgorska (za-se.) Prav ta je — moj prstan je! Nesrečni človek! — tukaj je moje ime.

Micika. Nazaj mi ga dajte!

Podgorska. Tvoj ljubček je to, kaj ne, da?

Micika. Moj, moj in samo moj! — Prstan mi dajte!

Podgorska. Če mi poveš, kako mu je ime?

Micika. Ljubomir.

Podgorska. Ljubomir? (za-se.) Tedaj je svoje pravo

ime zatajil! — (Miciki) To je lepo ime!
— Ali je pa zares tako ljubeznjiv, kakor
ime njegovo?

Micika. Se vé, da je ljubeznjiv, in pa kako še!
(Nevoljna.) Pa dajte mi prstan nazaj!

Podgorska. Kako si vendar nevošljiva! — do-
voli mi, da ga saj malo ogledam. — Kako
lepo se sveti! In ta lepi gospod, ki ti je
prstan dal, Tebe ljubi?

Micika. Kaj menite, da ne?

Podgorska. In Ti ga tudi ljubiš?

Micika. Mar vam to ni prav?

Podgorska. In te bo vzел?

Micika (nevoljna.) Vzел me bo, vzел. — (za-se)
Ti grda sitnica ti! — Dajte mi prstan
nazaj!

Podgorska. Saj ti ga dam. Pa še nekaj mi mo-
raš povedati.

Micika. Kaj neki še?

Podgorska. Vzел te bo, praviš?

Micika. Bo me, bo; že je vse gotovo. Po tem
bom tudi jez žlahna gospá, kakor ste vi,
bom lepe klobuke nosila, kakor gospé doli
v Ljubljani, — in karolino, še bolj široko
kakor je vaša.

Podgorska (za-se). Ubogo dekle! Kak se mi smili!
— Al še lahko rešim to nedolžnost. (Micki)
Ima tisti tvoj gospod dobro službo? je li
bogát?

Micika. To se ve, da. Saj je žlahen gospod. —

Podgorska. In kedaj bo poroka?

Micika (Nevoljna.) Kakor hitro njegov stric umrje.
— Pa dajte mi prstan.

Podgorska. Tù ga imaš, ljubka! (za-se) O zapeljivec grdi! — (se joka.)

Micika. Kaj pa se jočete? Kaj Vam je? Povejte!

Podgorska (Miciko objame.) Ljuba moja, Bogu se zahvali, da sem prišla k tebi. Ti si v veliki nevarnosti.

Micika. Za Božjo voljo! — v kakošni?

Podgorska. Tvoj Ljubomir je — zapeljivec!

Micika. (Vsa prestrašena.) Ljubomir — zapeljivec?
(Togotno) Vi, Vi me hočete preslepiti, ker tako govorite.

Podgorska. Zapeljivec je, verjemi mi! On se ne imenuje Ljubomir.

Micika. To ni mogoče! Pustite me — kaj se norčujete z mano!

Podgorska. On je že drugi obljubljen.

Micika. To lahko vsaka reče.

Podgorska (prstan s svojega prsta sname.) Poglej ta prstan in poglej svojega. — Ali ni ta tak kot tvoj? Lej! tega, ki ga ti imaš, jez sem mu ga dala, in tega je Süssheim — to je njegovo pravo ime — meni dal. Tù je moje ime, tù pa njegovo.

Micika. Tedaj Vi ste taista gospá?

Podgorska. Da! jez sem. Vidiš, sirota, in ta tvoj zapeljivec je moj obljubljeni ženin.

Micika (Se ustraši in z rokama obraz zakrije.) Oh!

Podgorska. Potolaži se! Izplačati ga hočeve, da bode pomnil, kaj da je storil.

Micika. Danes ob osmih mi je obljubil, da pride in da pripelje dohtarja seboj, da naredi ženitno pismo — in v treh dneh ima poroka biti. In kaj! Vse to je laž?

Podgorska. Naj le pride! Sprejele ga bove, da bo debelo gledal.

Micika. Tukaj imate njegov prstan! Oh mene goljufati, ki sem ga tako srčno ljubila!!

Podgorska. Al tvoj oče kaj vejo od tvoje ljubezni?

Micika. Nič ne vedó. Prepovedal mi je, da jim ne smem nič povedati. Saj bi oče tudi ne bili pripustili.

Podgorska. Al zdaj zapustive to mesto. Peljime v hišo, da se bolj natanko pogovorive, kako mu bodeve pobotale njegovo nesramnost.

Micika. Iz srca rada, — le tega grdeža mi iz glave spravite!

Podgorska. Osem bo skorej. Pejve! —

Micika. Mene tako goljufati! Oj ti nesrečni človek! (greste v hišo.)

Četrty prizor.

Jaka in Anže (prideta pogovarjaje se skupaj s polja.)

Jaka. „Pregrob si — rebra ji pokajo, kadar jo pri plesu okoli pasa primeš“ — —

Anže. I, kaj jez morem zato, da jo tako silno rad imam.

Jaka. „Nič lepega ji ne poveš!“ — Reci ji, da je lepa kot rožica.

Anže. Kaj?

Jaka. Njeni život moraš jelki primerjati!

Anže (se smeja.) Ha! ha!

Jaka. Kadar njene oči hočeš hvaliti, reci ji, da kopito v njih sedi, pa iz njih strela. —

Anže. Oče! ona bo rekla, da norim.

Jaka. Anže! to ti povem: Moje dekle ima več pameti kakor mi dva obá — ona že vé, kako mora biti, — saj je bila leto in dan v Ljubljani, da se je manire učila, in celó enega provizorja ali profesorja, kakor jim že pravijo, je za štruftarja imela.

Anže. Oče, ne govorite mi od Ljubljane; saj vé, kako se tam godí; samo enkrat sem bil pod roženpohom, pa sem dosti vidil za vse svoje žive dni. (Posnemovaje s tankim glasom žensko blebetanje:) „Lej jo lej!“ — je šepetala tû prijateljica prijateljici — „lej jo, kako se kakor pav šopiri s svojimi dekleti; vse

v židi so; v štacuni pa je še vsak trak na dolgu.“ „Ali ga vidiš“ — pravi druga — „kako škili tje po Kacmunki, da jo hoče z očmi prebosti, in kako se mu ona muza; mož njeni pa misli, da ima nedolžno Suzano za ženo.“ — Tako je obirala ta to, una pa uno s tako slastjó, kakor mi, oče! — obiramo gos na Martinovo. — Tam je pa stal gospodič s tankima nožicama, kakor da bi na dveh količkih stal, al ognjen je bil v suhem obrazu, kakor da bi bil cel Vezuv ljubezni v njem goril; tako je tiščal v neko gospodično, da se nisem mogel naggledati: zdaj se je na prsi bil, da se so mi rebra njegove smilile, — zdaj je proti nebesom pogledaval, kakor petelin, kadar poje, da sem si mislil: Revica putika, če temu kokodavsú verjameš! — Oče! koža se mi je ščetinila pri vsem tem pogledu, in kar bežal sem k Žibertu v Šiško, da sem si s poličem marvina poplaknil nejevoljo. — O! to je pod našo lipo vse drugače. In naši pomenki z dekličí so vsi drugi. Nam gre vse prav iz srca. Kadar rečemo: Dekle! ti si moja — jez te štimam, da bi te vgriznil — hencajte, oče! takrat človeku srce poskakuje; le na poroko misli, ne pa, da bi dekliča za noš vodil!

Jaka. Prav imaš, Anže! Jez sem ti le povedal,

kaj mi je Micika rekla. Pa ona mora že vediti, ker mi je tolikrat pripovedovala od neke — neke stvari — pri tišlarjih se neki dobi, — čaki, kako ji je že rekla? — — — meni se zdi, da je rekla „ura,“ — „ura“ — (se spomni) „poli“ — „tura“ — ali kaj takega?

Anže. „Kultura“ je najbrže rekla. Vem, vem od tega blaga, ki ga gospôski škrici zastonj silijo kmečkim dekletom po mestih, — pa gorjé tisti, ki si ga za poštenje svoje kupi — oče!

Jaka. Prav imaš, Anže! — Vendar veš kaj? mene že čaka kozarec vina; pojdi z menoj, da prideva pri Semčanu na druge misli.

Anže. Kmali pridem. Le pogledal bom še, ali so moji hlapci in moje kršence že delapust naredili.

Jaka. Le skorej pridi. (gre v hišo).

Anže. Kmali pridem, kmali. — Kaj vse so mi oče povedali! Ti presneta kultura, ti! Zdiš se mi kakor kozé, če zdravih ne cepijo otrokom. Vcepijo jim ž njimi večkrat bramorke, da hira človek potem vse svoje žive dni. Pojdi rakom žvižgat t a k a kultura! (gre proti polju.)

Peti prizor.

Süssheim. Windberg. (prideta od druge strani pogovarjaje se in pod pazduho se peljaje.)

Süssheim. Ali je res ni doma?

Windberg. Res, bratec. Eno uro pred tabo se je odpeljala. Verjemi mi; saj sem dobro vidil. Pri vrtnih vratih se je v kočijo vsedla.

Süssheim. Kam neki je šla?

Windberg. Proti Ljubljani! Morebiti k tvojemu stricu.

Süssheim. Ko bi bila pač zvedila — to bi bil vrag!

Windberg. Ni mogoče. Saj ji nisi povedal.

Süssheim. Če je pa Glažek kaj čenčal. —

Windberg. Za tega sem ti jez porok.

Süssheim. Ali si ga pripeljal seboj?

Windberg. Je že tukaj, pa v gostivnici je ostal; kmali pride.

Süssheim. Kakšen človek je vendar ta Glažek?

Windberg. Bratec! tak je, da si boljšega ne moreš želeti; zvit je kakor lesica. Prej je na kmetih pri grajščinah dohtaril; zdaj mu pa notarji na pete stopajo, da nemore več tako. Zato pa na tihem kmete podpihuje, suplike in pritožbe maže. Ni davno, kar je bil tudi zaprt. Da mu le denar pokažeš, stori ti kakor le hočeš.

Süssheim. Zna pa tudi molčati?

Windberg. Kakor zid!

Süssheim. Nočem, da ta reč pride med ljudi.

Windberg. Bog obvari!

Süssheim. Kaj je zdaj početi? (duhta) Drugače je ni mogoče na limance vjeti. Hribe in doline sem ji obetal; s sladkimi besedami okoli nje hodil; pa ji nikakor ni mogoče blizo priti.

Windberg. Če je pa taka, že ni drugače, da — Sila kola lomi!

Süssheim. Da le moja vdova od tega nič ne izvé. Saj veš, da s tabo vred nič nimam. Če jo dobim, bova pa oba dobro stala. Me li razumeš?

Windberg. Prav imaš! Zakaj bi si neki tak križ zastonj na glavo nakopal!

(Od daleč za kolisami se sliši petje Glaškovo.)

Povsod me poznajo,

Da tiček sem zvit,

Veselje imajo

Med se me dobit! (V4. zvezku Grlice.)

Süssheim. Kdo pa je neki to?

Windberg. Brž ko ne Glažek.

Šesti prizor.

Glažek in poprejšnja.

Glažek. Sluga pokorni! Servus! Servus! Koschamer Dienar!

Süssheim. Dober večer, Glažek!

Glažek. En poliček sem ga doli v gostivnici štrknil, da si me je duša malo privezala.

Zdaj sem Vam pa ves za postrečka tukaj.

Windberg. Ali pa niste tudi vesti zapili?

Glažek. Ljubček! vest in pa dohtarstvo! — noč in pa dan.

Süssheim. A! to je odkritosrčna beseda! Tacega moža potrebujemo.

Glažek. Posebna čast! Servus! Servus! Koschamer Dienar!

Süssheim. Ali že veste vse?

Glažek. Vse do cempéra! Gospod Windberg so mi vse natanko povedali. Samo eno prosim pohlevno, da me, gospôda moja, ne kličeta po mojem pravem imenu, kadar je kdo priča. Jez že vem, zakaj. Vsak človek ima svoje sovražnike. Ljubljanski gospodje so mi strašno nevoščljivi zavoljo moje bistre glave, zavoljo moje učenosti, — saj me razumeta gospôda? Le v drugi latinski šoli sem bil, pa vse dohtarje v žakelj denem. Vite: Hinc illae lacrymae!

Süssheim. Nič se ne bojte! Tiho! — Nekdo pride. Bratec, ti se tukaj doli skrij. (pokaže na desno.) — (h Glažku). Vi pa na uno stran tje v pšenico. Ne bilo bi dobro, da nas kdo tukaj stakne. (gresta vsak na svojo stran — tudi Süssheim.)

Sedmi prizor.

Anže (pripeljaje 4 kmetiške fante ter jim tiho reče:)

Tù sem bratci moji! Juter je god Micikin.

Dajte! zapojte ji par pesmic pod oknom.

Fantje. Zakaj pa ne! Iz srca radi.

(Pojó „Lahko noč“ ali kako drugo.)

Anže (po odpeti pesmi.) Lepo se vam zahvaljujem za prijaznost Vašo. Lahko noč! (jim roko podá.)

Fantje. Lahko noč! lahko noč! (odidejo.)

Anže (sam.) Nič je ni bilo k oknu. Čudno je to. Tako je vendar le res, kar mi oče župan pravijo. — Al za tega voljo vendar ne obupam. Saj še Jakob ni obupal, čeravno je dvakrat sedem let moral služiti za svojo Rahelico. Micika bo vendar le moja! (odide.)

Osmi prizor.

Süssheim (sam.) Tičica kmali boš v moji kletki!

Ob osmih sem ji obljubil priti. Zdaj je že skorej devet. — — — Pa ne vem, kako da mi ni vendar nič kaj dobro pri srcu. Če moja vdova zvé, je odkljenkala moji sreči; bogato ženo zgubim, pa Miciko tudi. Micike bi še pozabil, — al bogata vdova ne čepí za vsakim grmom.

Deveti prizor.

Micika (pri oknu) in Süsheim.

Süsheim. Micika — Micika!

Micika. Ljubomir!

Süsheim. Ljubeznjiva Micika!

Micika. Ste vsi skupaj?

Süsheim. Vsi, ljubica!

Micika. V eni uri pridite tje na preláz; jez vas bom skrivej na vrt izpustila.

Süsheim. Zlata Micika! Komaj že pričakujem te presrečne ure.

Micika. Kaj me res tako strašno ljubite?

Süsheim. Še obnoril bom od ljubezni.

Micika. Nikar! — v nornišnici ljubljanski nimajo prostora več, dokler nove ne zidajo. Pa kako, da med Ljubljančankami niste našli nobene za-se!

Süsheim. Ne govori mi od mestnjank! Le na kmetih je prava ljubezen doma. Kamen naj bodem pri tej priči, če sem kdaj ktero drugo rad imel kakor tebe!

Micika. Nikar se ne rotite, Ljubomir! Škoda bi bilo zares, da bi gospod s tako mehkim srcem trd kamen postal. Ali je Vaš stric že umrl?

Süsheim. Ne bo je dolgo več vlekel; zdaj ima

že štiri dohtarje okoli sebe, — če ga eden ne spravi v večnost, ga bojo saj vsi štirje.

Micika (uho nastavlja.) Tiho! — Oče me kličejo. Kmali pridem. (smukne nazaj.)

Süssheim. Bog te obvari, angelček! Bog te obvari! (ji z roko poljubke meče.)

Deseti prizor.

Windberg se vrne od tiste strani, kjer je odšel.

Windberg. Brate! Če tvojega zdihovanja ne bode skorej konec, ti dam slovó.

Süssheim. Ne bodi prismojen. V pravo zadrego bi me spravil. Z dekletom sem govoril; čez eno uro morava tam na prelazi biti. Potrpi še ta čas; ne zabi, da bi bila sramota, ako bi se taka dva korenjaka dala v kozji rog vgnati; rekli bi nama lahko, da sva prava dva „nemška Mihelna!“

Windberg. Mene zebe, da se tresem ko šiba — nisem vajej ponoči okoli klatiti se. — — Huš, huš! kakšen veter piše, doli od Grintovca!

Süssheim. Sram te bodi! Saj nisi 80 let star. Kadar greš v vas, ne gledaj na vreme! Tako je pisal že Ovidi, in ta mož je vendar to najboljše vedil. Če je mraz od zunaj, pa nam srce kuri, da je še prevroče.

Windberg. Jez od te kurjave nič ne čutim. Bodi

ti namesti mene, boš še čutil — kakšen norec je bil tvoj Ovidi.

Enajsti prizor.

Glažek (pride od poljske strani) **in poprejšnja.**

Glažek. Ne zamerita gospóda! Morebiti prezgodaj pridem. V pratiki moji grmi! Čujta! — Kakor sta mi velela, skrtil sem se v pšenico. Komaj doli počénem, kar slišim od deleč neki šum. Kakor zajec nategnem ušesa, gledam, poslušam — — in kaj vidim — čujta! — kaj vidim? Pridrlo je pet kmečkih fantov z velikimi prekljami. Gospóda! po moji pratiki pomeni to to čó (pokaže tepež.)

Süssheim. Korajža velja!

Glažek. O! tem ljudem ni štupati! Verjemite mi Gospod!

Windberg. Huš! huš! (gori in doli leta.) Vas nič ne zebe, Glažek?

Glažek. Malo, malo!

Windberg. Le malo? Dajte toraj plašč meni. Mene strašno zebe.

Glažek. Za nobeno ceno ne. Moja suknja je od zad — — — —

Windberg. (Mu vzame plašč po sili in se vanj zavije. Zdaj se vidi, da Glažkova suknja zadnjih delov nima, in da so prednji deli le z belim mo-

tozom vkup spahnjeni.) Kakšna suknja je pa to? Ha, ha, ha!

Süssheim (se tudi smeja.) Ha, ha, ha!

Glažek. Po ranjcm Vampkom, ki smo ga na kant djali, sem jo poerbal, pa sem si zadnja dela odrezal za par hlač.

Windberg. Kaj Vi, Vi, gospod dohtar! iz sukinj delate hlače?

Glažek. Zakaj pa ne? Premislite le, kako drago je zdaj vse, — kaj mislite, da nam kdo daje kakšen „Theuerungszuschuss?“ Vino je že po petici maselc. Da se le kakšen sold prihrani, dober je! (z povzdignjenim glasom) Učenost, gospôda! se v sedanjih časih ne izplača. Mundus est stultus! nam je večkrat pridigoval naš profesor.

Süssheim. Tiho, tiho! nikar tacega šundra! Od te hiše moramo preč iti, dokler ne pride ura.

Glažek. Če ne zamerite, si grem za ta čas malo dušo privezat — že zopet čutim, da mi nagaja.

Süssheim. Da le ure ne zamudiš!

Glažek. Ne bojte se! Glažek ima uro v glavi. (Vsi gredó. Süssheim in Windberg skupej, Glažek na drugo stran.)

Dvanajsti prizor.

Anše (pride od druge strani in gleda za njimi.) Kaj neki ti ljubljanski rogovileži tukaj iščejo?

Pa ne, da bi limance nastavljali moji Miciki?
 Ko bi to vedil, presneto bi jih skopal! Ne-
 kako čudno pa je res, da je deklè začelo
 v primerah — v priglihah — govoriti — od
 kopita — in drugih tacih norosti več. To
 mi nič kaj prav ne gre v glavo. Pa saj tudi
 ni čuda? Da je le kje kaj poštenega, ima
 zlodí že škrica vmes. Al čakite! mi kmečki
 fantje si ne damo zabavljati:

(poje:) Kmečki fantje! mi smo mi!
 Slovanske korenine,
 Junaška v žilah teče kri
 Do naše domovine.
 Le slovenske ljubce zbiramo,
 Se v tuje ne oziramo,
 Najgorše so Slovenke le!
 la, la, la — —

Kmečki fantje! mi smo mi!
 Veseli rad' živimo;
 Če tujec se mirno zadrži,
 Mu žal'ga ne storimo;
 Kdor išče zabavljic obrest,
 Pa najde tud' slovensko pest,
 Zabavljat' ne pustimo!
 la, la, la — —

(V 2. zvezku Fleišmanovih „Zdravic.“)

(Gre. Gledišče se zagrne.)

II. akt.

Prvi prizor.

Soba z dolgo mizo in s stoli, na mizi papir, tintnik, peresa.

Jaka (s prtom čedi mizo.) **Micika** (na strani, si briše oči.)

Jaka. Kaj vendar si mislila, da si se hotla skrivej omožiti? Svojega očeta tako razžaliti! (stopi k nji.) Ali sem te kdaj silil, da moraš Anžeta vzeti? — — No Micika! nikar se ne jokaj! nikar! Saj so to le besede! Vse sem ti odpustil! (jo boža.) Saj si vendar le moja ljuba hčerka. Žal bi mi bilo, — srce bi mi bilo počilo, ako bi se bila ti tako zavrgla. Pa sovražiti bi te vendar ne bil mogel — (se sam joka.) No Micika, obriši se, da te Anže ne vidi objokane.

Micika. Kdo bi bil pa mislil, da je tak grd človek!

Jaka. Kaj nisi še vedila tega, da gospôda nas kmete le rada za nos vodi.

Micika. Pa je bil tako priliznjen, — take lepe reči mi je pravil. —

Jaka. Taki so le ti gospodje, sladki ko med — al tukaj, na pravem mestu (na srce pokaže) nič ne veljajo. Lej, dekle, kadar mi kdo pravi: „Jaka,“ vi ste mož; vi ste župan, da mu ga ni na svetu para; modra glava, pred katero naj se skrije vsak učen gospod — in drugih takih reči več — takrat si jez vselej mislim: grdi človek, kako se lažeš! in mu ne upam dalje kakor vidim. Al pustiva to reč. Nič ne maraj, Micika! mu bomo že oči izbrisali. On bo še na te mislil! — T a k o lepo vdovo imeti, pa še druge dekleta zalezovati, — to je vendar od sile, to! Veš, da me skoraj mika vse tri dobro našeškati. — Pa (okoli sebe gleda), kaj neki Anže dela, da ga tako dolgo ni! Saj boš dobra ž njim, kadar pride? kaj ne, Micika, da boš?

Micika. Kako pak! Prav dobra. Saj vidim, da je pošten človek, da vse drugače z mano misli, kakor — uni nesrečni človek!

Jaka. Micika! deset let bom dalše živel, če je to res!

Drugi prizor.

Anže stopi v sobo s cilindrom na glavi in gosposkim frakom; hlače in drugo ima po kmečko. **Poprešnja.**

Anže (se prav nerodno priklanja ponašaje gospôdo.)
Ti si lepa kakor roža, — šibka kakor maj
v Tomačevem, gibka kakor vrba, — iz tvojih
zaljubljenih oči kopito strela — — — No,
kako se ti to dopada? kaj ne, da sem ko-
renjak?

Micika. Ljubi moj, pusti te norčije, — nikar
me še ti ne žali —

Anže. Bog obvari! — Pa kaj? Saj ni še dolgo
tega, da si take norčije rada imela.

Jaka. Anže! ne bodi siten; — kar je bilo, je
bilo, — zdaj pa ni več. Zakaj jo zdaj še jeziš?

Anže. Oče, nikar se ne bojte! — (Miciki) Kaj
ne Micika, da nisi huda?

Micika. Če češ, da sem ti dobra, pozabi, kar
je bilo.

Anže. No, no! saj nisem tako hudo mislil — Micika!
(se zasuče okoli) kako ti je ta suknja všeč?

Micika. Preč mi jo vrzi! Nosi s v o j o; nemorem
te viditi tacega.

Anže. Kaj res, Micika? — kaj res? (ironično)
Ni mogoče!

Jaka. Anže, če nisi tiho, ti jezik odrežem.

Anže. Klobuk imam tudi nov; poglej ga (se od-

krije) kako je postaven! dal sem dva trda tolarja zanj. Kako se ti dopada, Micika? Take klobuke nosijo vsi tako imenovani „dobromiselniki“ — in jez tudi za te dobro mislim; zato sem si ga naštimal.

Micika. Tudi tega turna ne morem viditi; obdrži svoj pohlevni domači klobuk.

Anže. Saj hočeš gospóda imeti, — kaj ne?

Jaka. Anže, zadnjikrat ti rečem, ne bodi neslan! Vsaka reč ima svoj konec.

Anže. No, no! bom pa tiho. (Na stran.) Ta pekleta gospóda mi ne gre iz glave; mogel sem malo jez o izpustiti.

Jaka. Pameten bodi Anže! Obnašaj se možato. Jez sem ti že povedal, in gospá ti je tudi povedala: ne bodi grob ž njimi, kadar pridejo.

Anže. Le pustite me, oče —

Jaka. Saj je to dosti pokore zanj, da vidi, da je Micika tvoja.

Anže. Ha, ha, ha! Vem, da bo srpo gledal.

Jaka. Le to pazi, da se ne zagovoriš, — sicer nam vse popačiš. Zdaj mi pa pomagaj mizo prenesti. (Postavita mizo bolj spred. Miciki:) Ti pa prinesi bokal dobrega vina.

Anže (stopi k Miciki.) Grem pa s tabo, Micika, če se sama bojiš?

Micika. Nikar se ne boj za mé. Le tukaj ostani; že sama pot najdem.

Anže (Miciki, da Jaka ne sliši.) Da te kakšen gosposk strah ne sreča! (Micika mu prijazno zažuga in odide.)

Tretji prizor.

Jaka. Anže.

Jaka (stole okoli postavlja.) Tukaj bo šribarček sedel, — tukaj jez, — tukaj Anže, — tukaj Micika. — Stoj! ni prav. Micika mora med mano sedeti in med Anžetom, — tukaj ena priča, — tukaj druga, — tako -- (vravnava popir, tintnik in peresa na mizi.) Pojdi Anže, poglej skozi okno, ali že čakajo na prelazu, in pridi mi povedat.

Anže. Že prav! (odide). (Micika prinese potem bokal vina in pa v cajnici 6 kozarcev, vino postavi na mizo, cajnico na tla.)

Četrty prizor.

Micika. Jaka.

Jaka. Sem ga postavi, Micika! Bokal mora zraven mene biti; saj veš mojo navado. — Dekle! le korajžo. To ti bojo debelo gledali gospodje, ko nas bojo vidili tukaj. — Ha — ha, primaruha, da bo komedija za popokati.

Peti prizor.

Podgorska (stopi v sobo.) **Micika. Jaka.**

Podgorska. Ali ste že vse napravili, da morejo priti?

Jaka. Vse je že napravljeno, žlahna gospá. Sam oče v nebesih Vam bo dobroto povrnil, da ste od moje hčeri odvrnili strašno nevarnost. Jaz Vas ne morem dosti zahvaliti.

Podgorska. Že dobro, oče! Jez sem več za se storila kakor za Vas. Rešila sem se malo-pridnega človeka, ki bi me bil nesrečno storil za vse žive dni. (Miciki:) Micika! ena skušnjava Te še čaka. Ali si upaš drzno pred oči stopiti mu? ali ti ne bo vendar srce kaj nagajalo?

Micika. Obljubim, da ne! Poštenemu dekletu, ki je v taki nevarnosti bilo, kakor jez, ne nagaja srce več! Hvala Bogu, da sem brezno že zagledala, ko ni bilo še prepozno.

Podgorska. Vendar se bojim, da nam kaj ne popačiš!

Micika. Gotovo, da ne, žlahna gospa!

Jaka. Jez sem porok za njo.

Podgorska. Dobro! Jez se pa zdaj skrijem. Kadar bo treba, že pridem na dan (odide.)

Jaka. Čaki, čaki ti Ljubisir, ali kakor ti že pravijo — podkurili ti bomo, pri moji kokoši,

da bodeš pomnil, kdaj si zalezoval pošteno kmečko deklè.

Šesti prizor.

Anže se prismeja. **Poprešnja.**

Anže. Ha, ha, ha. —

Jaka. Kaj si se prismejal? Govori: kaj je?

Anže. To so prave šeme — ha, ha, — pri tistih „Narrenabendih“ morajo take biti!

Jaka. Ali si jih vidil?

Anže. Vidil, vidil, ha, ha, in slišal tudi, ha, ha. Eden (Miciki) — meni se zdi, da prav tvoj ženin — doli pri prelazi v vinke hodi, kakor da bi celo gnjezdo sršenov v sebi imel, in zdihuje: Micika, Micika! — Drugi pa preklinja Miciko, mraz, ljubezen, in v pest piha huš, huš, pa sem ter tje skače, kakor da bi ga komarji pikali.

Jaka. Hi, hi, hi — kaj pa šribarček?

Anže. Ta pa sedi na kamnu, kakor da bi bil s smolo prikapan; zraven sebe pa ima polič vina, in glažek za glažkom ga srka, kakor da bi ogenj v sebi gasil.

Jaka. Micika, zdaj pa le pojdi po nje.

Micika. Naravnost grem —

Jaka. Al modro se drži; to ti povem.

Micika. Nikar se ne bojte, oče! (S povzdignenim

glasom stopivši malo naprej :) Slovenka se gre maševat nad ta hudobni „bund,“ da pomni, po čim da je poštenost pri nas! (srčno gre.)

Sedmi prizor.

Jaka (seže v cajnico in prinese en kozarec.) Vsediva se, Anže!

Anže. Oj, to bo smeha — ha, ha.

Jaka. Le meni daj govoriti — veš Anže!

Anže. Že prav, že prav, oče!

Jaka. Ti se od konca nič ne vtikuj vmes!

Anže. Ne besedice ne črhnem.

Jaka (Anžetu nalije kozarec.) Pij ga pa vendar en kozarec, da ti korajža ne uide, kadar vrsta na te pride.

Anže. Kaj menite, da je nimam? Še naprodaj — kaka dva centa. (Pokaže z obema rokama, da bi se rad tepel, potem pije.)

Jaka. Že vem, da jo imaš, pa vendar — z gospôdo ne zna vsak govoriti, pa tudi s takimi lesicami, kakor je šribar, ne. Vidiš: kadar je tak človek dober s tabo, ali kadar mu kaj prineseš, na priliko, kako četrt teleta, dežo masla ali kaj tacega, to ti je priljuden in medén, da nikoli tacega; takrat bo tudi tebi jezik tekkel, kakor da bi bil namazan. Kadar imaš pa kakšen prepир ž njim, da mu ne gré, kakor on hoče, pa

vse druge strune napnè; sukal te bo in zviljal, da ti jezik v ustih otrpne.

Anže. Oče, to je vse resnica. Ni davno, kar me je tak šribar v grajščini zavoljo primščine strašno pestil.

Jaka. Tiho, — zdaj pridejo.

Osmi prizor.

Süssheim. Windberg. Glažek. Micika.

Micika (stopi prva v sobo in na vratih jim priljudno pot kaže.) Le sem noter, gospodje, — dovolite, le sem!

Süssheim (med vratmi.) Pa je nekdo notri? —
Glažek (pomoli radoveden glavo noter.)

Micika. Le noter gospodje, moj oče so; pa saj oče vse vedo. (Se splazijo vsi počasi v sobo, prvi Süssheim, Glažek, Windberg.)

Jaka. Dober večer, gospodje! le noter! kakor da bi domú prišli. (se priklanja.) Me neizrečeno veseli, da mi taka gospôda čast skaže.

Süssheim (k Miciki.) Kaj res vse vedó?

Micika. Vse natanko!

Süssheim (boječ stopi pred župana.) Ne zamerite oče! —

Windberg (boječ županu roko poda.) Dober večer!

Glažek (Süssheimu na uho.) Ali res vé?

Süssheim. Podoba je.

Glažek. Oče župan! Bog vas sprimi! (mu roko podá.) Meni se vse zdi, da se midva že poznavava; ali nisva že neki vkup pila?

Jaka. Ne vem se spomniti te časti! Vsedite se, prosim, gospod žlahni — pa tudi vidva, gospóda. Ne zamerite, da je pri meni vse tako navlečeno.

Anže. Na kmetih ni drugače.

(Micika nosi kozarce na mizo.)

Jaka. To je res vsa prevelika čast za me! Ne vem, kako da sem jo zaslužil?

Süssheim (k Windbergu.) Ne vem, pri čem da smo?

Windberg (k Süssheimu.) Korajžo, prijatelj! Starec je vesel, da se dekleta znebí.

Süssheim. Že davnej sem želel poznati častitega očeta ljubeznjive Micike, ktero spoštuje vsa Ljubljana.

Jaka (ironično.) Oj, kako me to veseli! — (za se) Ti, nesramnež ti!

Süssheim. Vi ste mož, ki mu ga ni para po vsej slovenski deželi.

Jaka. Lejte! Kaj mi poveste! — (za se) Tebi je pač mar za slovensko deželo, ti grdež ti!

Windberg. Če bi človek križem sveta iskal, je ne najde take punčike, kakor je vaša Micika.

Jaka. Pa ne, da bi se norca delali! — (za se) Rebra bi mu polomil nesramnežu!

Glažek. To je rožica! (poje:) „Tak je mila, tak je sladka!“ — Kraljica je ženskega spola!

Jaka. Deklè! zdaj še le vem, kaj nad tabo imam. — Pa ne zamerite, gospodje, jez menim, da prvo je zdaj ženitno pismo. Gospod dohtar! vsedite se tje gori, Micika ti pa k meni. (Glažek se vsede.)

Süssheim. Jez pa k Miciki. (Se hoče vsesti.)

Anže (ga odrine.) Tukaj je moje mesto, ne zamerite!

Jaka. Tukaj Anže. (K Süssheimu:) Vi pa, gospod žlahni, zraven njega — (k Windbergu) in Vi tukaj (vsi se vsedejo.) Tako je prav. (Vina nalije. K Glažku:) Mi dva ga bova najpred en glažek izlila, kaj ne? Dobra kapljica je; sem ga sam iz Semiča pripeljal.

Glažek. Pomozi Bog! (ga popije.) A — to je res pravična kapljica; saj pravim: Beli Kranjci to so vinorejci! Bog jih živi! Prosim še en glažek, da se mi roka ne bo tresla. Ne veste, oče! enkrat me je maček ustrašil, ko je z dimnika na me skočil; menda je ta pošast suhe plečeta tam obirala; od tistihmal se mi vedno desna roka trese.

Jaka. Za tak strah je pa moje vince kakor nalašč. No gospôda, na zdravje! }

Süssheim. { Bog živi! } (Vsi pijó.)
Windberg. }

Jaka. Nobena kapljica ne sme v kozarcu ostati.

Glažek. Bog ne daj! Bog živi!

Jaka. Zdaj pa na zdravje nevesti Miciki! (Vsi na enkrat) Na zdravje Miciki! (pijó.)

Glažek. Zdaj pa še eno zdravico!

Jaka. Stojte dohtar! Jez sem že davnej slišal, da znate lepo peti. Zapijete nam zdravico, ker smo danes tako židane volje tukaj.

Glažek. Zakaj pa ne! Pa to prosim, da si ga pred še glažek nalijem.

Jaka. Iz srca vam je privoščeno.

Glažek (natoči in pije.) Tako! zdaj so pa gosle že namažane (vstane.) Pa tudi vi mi morate pritrkovati (poje zdravico; zadnje dve vrstice pojó skupaj.)

Bratci veseli vsi!

Tra la la.

Pesem zapojmo mi

Tra la la —

Od vinca sladkega

Ko solnce čistega

Tra la la.

Glažke nalimo si!

Tra la la.

Ven ga popimo vsi!

Tra la la.

En glažek alj pa dva,

Vince korajžo da,

Tra la la.

Kadar pa vinca ni,
 Tra la la
 Takrat me vse boli,
 Tra la la
 Vince nam zdravje da,
 Saj moč v seb' ima!
 Tra la la.

(V 2. zvezku „Slov. Grlice.“)

Jaka. Lepa pesem je to; res lepa! pa jo tudi
 pojete, da človeku srce poskakuje.

Glažek. Hvala, hvala! Al gospoda! popred ste
 mi mojo zdravico pregriznili; zato jo zdaj
 napijem —

Jaka. Ženinu — kaj ne da? (nalije.) Tedaj na
 zdravje, na dobro zdravje Anžetu?

Süssheim. Anžetu?

Windberg. Anžetu?

Glažek. (ves zavzet, kasneje.) Anžetu?

} (se grozno
 čudijo.)

Jaka. No, pijte no, gospodje, — kaj Vam ne diši?

Anže. Ali Vas morebiti glava boli, gospodje?

Süssheim. Bom že, bom že. (Sam sebi:) Neznano
 čudno mi je pri srcu.

Windberg. Jez sem danes pri kosilu preveč jedel.
 (Sam sebi:) Da bi le že zunaj bil!

Glažek. Škoda za vsak glažek! Saj nima kosti.
 Tedaj na zdravje Anžetu! (pije.)

Jaka. Gospod dohtar! začnite zdaj ženitno pismo.

Anže. Pa hitro! Saj vidite, da bi ta dva go-
 spoda že rada domu šla. Lej, Micika, kako

sta žalostna, kakor da bi jima bile miši kruh snedle; tolaži ju malo.

Micika (k Süsseimu.) Kaj pa Vam je, gospod? Kako da niste dobre volje danes, ko je moja obljuba — povejte?

Windberg (okoli pogleda.) Kako je že temà zunaj. Meni se zdi, da bi se pismo lahko jutri naredilo. Ponoči se nama lahko kaka nesreča zgodi; noč ima svojo moč.

Süssheim. Prav imaš, bratec! Saj pak jutri zopet pridemo.

Anže. Nikar se ne bojite, vama bomo že domú posvetili, če treba, z bakljami.

Glažek. Oče! Saj je res bolje, da pismo podnevi naredimo; ponoči se ne da nič kaj prav pisati, in lahko se kaka pomota vrine, da je potem še dolga pravda, pravde pa — saj poznate dohtarje! (K Süsseimu in Windbergu:) Pimo ga še en glažek; potem se pa počasi, drug za drugim, izmuznemo venkaj.

Jaka (resno.) Gospodje! jez sem sicer le kmet, pa za norca me ne bote imeli; zato rečem, da še danes mora biti pismo gotovo.

Anže. Oče imajo prav. Za norca Vam ne bomo; obljubim, da ne. Vi Glažek pa pišite urno; če ne, Vam utegne še drug maček na rame skočiti, da bode tudi levica za nič.

Glažek. Oho! ne tako ostro! — (Za se.) Molči Glažek, s kmečkimi pestmi se ni norčevati!

Jaka. Anže! pameten bodi. Gospodov ne smeš žaliti, zakaj to so tvoje priče.

Süssheim. Priče?

Windberg. Priče?

Glažek (jeclá.) Pri — — pri — — priče?

Jaka. Menim, da; sicer bi res ne vedil, kako da se mi je čast zgodila, da taki gospodje k meni pridejo! Pa Vi, gospod dohtar, ali niste za to prišli, da napravite ženitno pismo za mojo hčer?

Glažek. To je vse res. —

Jaka. Zakaj tedaj odlašate?

Glažek. Ne zamerite, očka, pa meni se zdi, da smo se malo zmotili, kar se tiče imena ženinovega. —

Anže. Kaj v mojem imenu ste se zmotili? v mojem?

Glažek. Tedaj si ti ženin? ti si prihodnji mož Micikin? (za-se) — — hm, hm, — tako še nisem nikdar delal ženitnih pisem.

Süssheim (za-se.) Odkljenkalo je moji poroki!

Windberg (za-se.) Da bi le že zunaj bil!

Süssheim. Mene ne trpi več tukaj!

Glažek (za-se). Oho! zdaj se mi še le vse jasni! Glažek! veš kaj, zdaj bo pa že bolj pametno, da s županom potegneš! — (se vsede in vzame pero.) Vaše ime, gospod župan?

Jaka. Jaka Zanetovec —

Glažek (piše) — — Za-ne-tovec —

Jaka. Ali pač pišete po slovenski? Drugih čeč-karij jez ne trpim.

Glažek. No, no! se vé da. Saj Vas poznam, da ste tudi tistih antikristov eden, ki hočejo, da bi vsak ubog šriбарček dandanašnji 300 jezikov znal. — In ime ženino vo?

Anže. Anže Hudoba —

Glažek (ga debelo pogleda stol odmaknivši.) Bog in sveti božji križ! Hudoba? — Hudoba! To je strašno ime. Micika, ali se ga nič ne bojiš? (Županu:) Koliko dote mislite dati svoji hčerki?

Jaka. Ni taka reč. Na kmetih smo sirömaki, čeravno gospôda misli, da vse zapijemo, če si včasih svoje nadloge potolažimo z bokalom vina. Zdaj ji dam 900 rajnšev, vrh tega dva vola, tri kravice in štiri pujse. Po moji smrti pa je tako vse njeno, — vse moje premoženje.

Glažek. In koliko ji Anže Hudoba zaženi?

Anže. Druzih 900 — kar bova pa vkup pridelala, je moje in tvoje; kaj ne Micika?

Micika. Kako pa da!

Glažek. Anže Hudoba in Micika Zanetova se prva tukaj podpišeta.

Anže. Jez ne znam pisati.

Glažek. Te bom pa jez podpisal — le podkrižal se bodeš. (Glažek mu drži pero, ko se podkrižuje.) Tako je prav!

Micika (podpiše.)

Glažek. Zdaj pa Vi, oče!

Jaka. Že prav. (K Glažku:) Meni pa ni treba roke peljati; jez sem že križev vajen (naredi križ.) — Zdaj pa priče (h Süsseimu:) Najprvič Vi, gospod žlahni.

Süsseim. Jez? — — zdaj, zdaj — detè vendar, meni je roka zaspala. (Prime jezen peró pa ga z rok vrže in vstane.)

Windberg. Mene krč lomi. (Tudi vstane izza mize.)

Deveti prizor.

Podgorska (stopi naglo v sobo.) **Poprejšnji.**

Podgorska (nekako srdito proti Süsseimu:) A, to je lepo, gospodje! Vi hodite v svate; mene pa pustite doma, da dolzega časa konec jemljem.

Süsseim. Milostljiva gospa — to se je po nevedoma naključilo. Jez nisem mislil, — ne vem — (beseda mu zastane.)

Windberg (se obrne.) Zdaj bo še le pravi zlodej, zdaj!

Podgorska. Kaj se čudite, Süsseim? Niste mislili, da za Vami pridem? Saj vendar veste, da brez Vas mi ni moč živeti.

Süsseim. Milostljiva gospa! — Vaše dobro srce in, in — — (ves zmešan.)

Windberg. Zadnjikrat sem se danes v take homatije mešal —

Podgorska. Bodite veseli, gospod Ljubomir — lejte kako je ta punčika vesela (pokaže na Anžeta.) Ženin, kaj ne da?

Anže. Da, gospa!

Podgorska (županu.) No, ste že vse dokončali?

Jaka. Ne še. Ta dva gospoda nočeta podpisati.

Anže. Enemu je roka zaspala, drugemu pa je krč prste zvil.

Podgorska. Kaj neki se branita? Podpišita se; saj zavoljo mene se ne bota branila! Prosim, gospoda!

Süssheim. Jeze me bo konec in sramote! (podpiše.)

Podgorska. In Vi Windberg?

Windberg. Saj že pišem (podpisuje.) Od togote ne vem, kaj delam.

Anže (smehljaje.) Saj se mu je roka že vendar nekoliko omajala.

Podgorska. Zdaj pa, gospoda moja, bota še za Micikino doto kaj zložila. Kaj ne, da?

Süssheim. Se ve da — kakor ukažete, milostljiva gospa. Tukaj imate. (Mošnjo nevoljno na mizo položi.)

Podgorska. To je za nevesto. Lej Micika! to le gospod Ljubomir tvoji doti prilože, — kaj pa Vi Windberg?

Windberg. Še tega mi je manjkalo! (za-se.) To ti je sam satan ženski! (vrže mošnjo na mizo.)

Anže. Hvala lepa, gospóda!

Podgorska (Miciki.) Jez Ti pa tudi moram kaj dati

(potegne prstan z roke in ga ji da.) To je zlat prstan. Lej, kako se sveti. (Süssheimu.) Pogledajte ga, je li pravi?

Süssheim. Moj prstan! (se na čelo udari.) Da bi jo — —

Micika. Vse svoje dni ga bom imela v veliki časti.

Podgorska. Anže, zdaj pa še tebi enega. No, ljubeznjivi moj Ljubomir (k Süssheimu) lejte! to je prav tisti prstan, kterega sem Vam jez dala, — kateri Vam je porok bil moje ljubezni, in za kterega je Vam tako malo mar bilo (da prstan Anžetu.)

Süssheim. Da bi jo satan vzal!

Podgorska. Zdaj se pa tudi še to spodobi, da pijete na zdravje ženinu in nevesti!

Glažek (brzo zgrabi kozarec.) Na zdravje ženinu in nevesti! Bog Vaji živi in pa — pečen kruh! (pije.)

Süssheim. Na zdravje! (vzame kozarec pa ga brž jezen z rok dene.)

Windberg (na strani.) Da bi jo črni muri popil!

Jaka (naliže.) Žlahna gospá, Bog Vam daj srečo! Anže, Micika, pita tudi vi dva na dolgo zdravje ljubeznjivi gospej!

Anže.

Micika. } Živila žlahna gospa!

Glažek. } — — — — Da ga le pijem,

naj je na zdravje komur koli, če tudi samemu vragu!

Podgorska. Lepa hvala! — In zdaj, ljubi moji, Bog Vas obvari! — Pozno je že, in čas, da grem domú. Veseli me, da smo vse tako dobro opravili. (Glažku:) Gospod Glažek, jutri pridete — veste?

Glažek (za-se.) Jojmene! pozna me! — kakošen kruh bo pa zdaj še iz te moke!

Podgorska. Ne bojte se. Tudi meni bodete ženitno pismo naredili z gospodom Ljubomirom (pokaže, norčevaje se, na Süsseima.) Res! škoda bi bilo za ta čega preljubeznjivega ženina.

Süsseim. Milostljiva gospa! (na kolena pade.)

Podgorska. Komedije je konec! — Spred mojih oči — nesramni človek!

Süsseim. Pa moj stric?

Podgorska. Vse bo zvedil. — — Lahko noč, oče župan! Micika! lahko noč! (poda obema roko.) Da ste mi srečni! Kadar bode poroka, dajte mi glas.

Micika. Iz srca radi, če smemo. Bog Vam, preljuba gospa, povrni stokrat, da ste me rešili pogube! Kar je beseda moja preslaba, naj Vam pové Vaše lastno srce samo.

Jaka. Sam Bog Vam plati!

Podgorska (se posloví in gredé k Süsseimu in Windbergu:) Vi dva pa ne pozabita županove Micike!

Anže. Pa tudi Anžeta ne! Razumeta, he?

Jaka }
Anže } (odidejo posmehovaje se.) Lahko noč!
Micika } lahko noč!

Süssheim { (se ob glavo vdarita.) Oj! taka sra-
Windberg { mota! (hočeta klobuke vzeti in iti.)

Glažek. Nix do! gospóda (ju ustavi.) Meni ne uideta tako. Dohtarju plačata expensar za pet zamujenih ur; ura po 5 forintov; znese za vsacega 25 forintov starega denarja — pri meni je vse po starem: stara vera, stara petica, staro vino. Prosim tedaj: plačajta!

Süssheim. Zdaj se še ti iz mene norca delaj! (se pokrije in togotno odide, Windberg za njim.)

Glažek. To tedaj je plačilo za moj trud! — Pa naj bo. Saj se tudi drugim mojim kolegom taka godí. — Pil sem ga vendar pošteno in to je tudi kaj vredno. — — Stoj, Glažek! še so tamle nekteri ostanki; priden advokat pa nikoli nima „Rückständov.“ (Skoči k mizi in izpije kozarec.) Res! škoda bi bilo za vsako kapljico! Saj — (zapoje)

Povsod me poznajo
 Da tiček sem zvit,
 Veselje imajo,
 Me med-se dobit'.

Kaj ne? (odteče.)

(Gledišče se zagrne.)

Natisnil Jožef Blaznik.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS

00000383301

